

Ob času nedavnih manevrov nemške armade v Šleziji je bila vzeta ta gornja slika, ki kaže, ko je vojaštvo vpredlo nekoga cirkuškega slona, da je pomagal preplesti neki okloni avto preko vode.

Amerikanski Slovenec

The first and the oldest Slovene newspaper in America.
Established 1891.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Subscription:
For one year \$5.00
For half a year 2.50
For three months 1.50
Chicago, Canada and Europe:
For one year \$6.00
For half a year 3.00
For three months 1.75
Single copy 3c

Subscription:
For one year \$5.00
For half a year 2.50
For three months 1.50
Chicago, Canada and Europe:
For one year \$6.00
For half a year 3.00
For three months 1.75
Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo naj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas za četrta dopolnilo. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrne.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Ob zaključku leta

Z današnjo številko zaključujemo sedeminštirideseti letnik "Amerikanskega Slovenca". Sedeminštirideset let plodonosnega kulturnega dela ima za seboj prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Kot prvi in najstarejši slovenski časopis v Ameriki je "Amerikanski Slovenec" najvažnejša priča življenja slovenskih priseljencev od njihovih prvih let do danes. List "Amerikanski Slovenec" vsebuje v kolonah svojih sedeminštiridesetih letnikov zanimiv zapisnik slovenskega dela in življenja v tej zemlji.

Tistih slovenskih pionirjev priseljencev, katerim je prišla v roke tu v Ameriki prva številka lista "Amerikanskega Slovenca" ni več mnogo med živimi. Nekaj jih je pa še in ti naši ugledni pionirji vedo, kako je bil "Amerikanski Slovenec" toplo in prijazno pozdravljen in sprejet, ko je začel izhajati pred 47 leti. Postal je takoj vez tisočev po Ameriki razkropljenih slovenskih rojakov. Potem tega lista so začeli rojaki podajati v javnost svoje ideje in mnenja, iz katerih so nastajali koristni in dobri načrti v korist slovenskih priseljencev v tej zemlji. "Amerikanski Slovenec" je kumoval mnogoterim načrtom za ustanavljanje slovenskih društev, prve slovenske jednote in drugih organizacij, župnij in ustanov. Dajal je pobude in pomagal s tem, da je naše ljudi navduševal za take akcije in taka dela. To svoje poslanstvo še danes temeljito vrši med nami in ga bo, dokler bo izhajal in dokler bo potreben med nami.

Ob takih in s takimi spomini "Amerikanski Slovenec" zadovoljno zaključuje svoje letnike leto za letom. Vsako njegovo leto doda poveč novega dela k njegovemu skupnemu delu prejšnjih let. Tako si zida "Amerikanski Slovenec" od leta do leta večji in večji časten in pomenljiv spomenik dela za slovenstvo v Ameriki. Zaključevanje let takemu delu je prijetno delo, ker ostaja vsem, ki imajo pri tem delu zasluge in deleže, bilanca prijetne zavesti, da so s tem, ko so sodelovali pri takem koristnem delu investirali svoj čas in trud za nekaj potrebnega in velikega, za nekaj, ki ohranja naše ljudi zveste veri njihovih očetov in mater in zveste svojemu slovenskemu narodu.

Resni in veliki časi v katerih živimo, pa zahtevajo od vseh nas in to bolj kakor kdaj prej, da to važno in potrebno delo nadaljujemo. Da zanj žrtvujemo, da pomagamo vsak po svojih močeh in sposobnostih, da bo to delo napredovalo in procvetalo. Vsi, tako uredniki, upravniki, zastopniki(ce) in vsi naročniki in prijatelji lista smo poklicani, da delujemo z vsemi svojimi močmi, da to delo, ki ga vrši in vodi "Amer. Slovenec" že 47 let živi še naprej in da rodi svojemu slovenskemu narodu še nadaljne uspehe.

Tako zaključujemo leto 1938 pri listu "Amerikanski Slovenec".

Kako ga zaključuje ostali svet? Če pogledamo na politična polja križem sveta, najdemo rajši zelo žalostne slike. Stara Evropa se zvija od silnih bolečin. Zmešnjava za zmešnjavo nastaja. Kar so ustvarjali pred nekaj leti, zdaj podirajo in razveljavljajo. Izjavljajo premeteno, da stare krivice popravljajo, v resnici pa delajo nove krivice, po starem pravilu, da moč je pravica in da močnejšemu se mora pokoriti in služiti vse.

V Aziji se dogajajo tudi veliki dogodki. Azija dobiva nov obraz. Japonski imperializem je osvojil že skoro polovico Kitajske. Zasedel je vse važnejša kitajska pristanišča prevozna in dovozna križišča in boj traja naprej. Japonci dobro oboroženi, Kitajci disorganizirani, pocepljeni med seboj, brez vsakega skupnega programa počasi podleajo. Ni treba večjega in boljšega primera, kaj zmoro dobro organiziran in discipliniran narod, kakor so ravno Japonci. Na drugi strani pa primer, kam vodi neorganiziranost in pa medsebojni spori. Sedemdeset milijonov Japoncev polagoma vklepa v politično in gospodarsko sužnjost nad 400 milijonov neorganiziranih Kitajcev. Slova jači, nesloga tlači.

Slovani smo doživeli v tem letu tudi hud udarec od germanstva. Bratje Čehi so morali na žrtvenik in morali privoliti na razkosavanje lastnega telesa na korist germanstva. Poljaki so stali v tem slučaju z odprtim nožem

za češkim hrbtom. Rusi zbegani od komunizma niso pokazali nikakega pravega močnega obraza. Sploh so Slovani pokazali letos, da niso med seboj prav nič povezani in da so jih veliki trenotki našli med seboj pocepljene in popolnoma nezmožne za kak skupen nastop. Nam geslo: Slova jači in nesloga tlači, na noben način neče v glavo. Nočemo ga razumeti in je sploh vprašanje, če ga kdaj bomo. Tako se Slovani ob koncu tega leta nimamo z ničimer postavljati, kakor le s tem, če priznamo, da smo Slovani veliki sanjači, ki pa realitost ob vsaki priliki podlegamo.

Vobče pa kar se tiče nas ameriških Slovencev se pa lahko zapiše da če tudi polagoma izginjamo, a smo lahko veseli, da vsaj bivamo v svobodni deželi Strica Sama, kjer sije še najbolj svobodno sonce, kjer nam še nihče ne nati-kava nagobčnikov, ne na usta, ne na naše liste, kjer še vedno lahko izpovemo to kar je nam na srečo in kar mislimo in kjer imamo tudi večje in boljše prilike do življenja, kakor kjerkoli drugje na svetu. Iz teh razlogov moramo biti le hvaležni Bogu, da smo, kjer smo!

Hvaležni Bogu za vse dobrote v tem letu in hvaležni vsem prijateljem in naročnikom lista za sodelovanje in podporo, se poslavljamo od starega leta 1938 in kličemo vsem na svidenje v novem letu 1939!

DOMAČI ZVONOVI

Cleveland, Ohio

Ne vem, če je še kateri drugi rojak tako navdušen za domače zvonjenje, kakor sem jaz spodaj podpisani. Ali sem res sam? — Zvonjenje je bilo meni največje veselje na svetu. Če bo imel v nebesih sv. Peter, ki je cerkveni ključar tudi lepo zbrane zvonove, ga bom prosil, da mi da delo pri zvonovih.

Dolgo let sem že v Ameriki, pa mi ni šlo in ni šlo iz glave prelepo domače zvonjenje. Vedno sem iskal in želel, da bi dobil to nadomestilo, da bi kako dobil primerne glasove, ki bi kolikor mogoče odgovarjali ubranemu domačemu zvonjenju ali pritrkavanju. Pa sem se vsedel h klavirju in poskusil udarjati podobne glasove na tipke. Dolgo ni šlo, nazadnje se mi je pa le nekoliko posrečilo, da sem si s sprejemnim aparatom za plošče napravil ploščo, ki je nekoliko odgovarjala zvonjenju. To je bilo že kar dobro, saj se v Ameriki prodaja za originalno skoro že vsaka stvar, pa zakaj bi tudi moje zvonjenje ne obogatilo ameriških zbirk? — Kakor sem že rekel, bilo je to dobro, toda komaj za silo me je zadovoljilo in le za nekaj časa, kajti še naprej in naprej sem vedno mislil na resnične domače zvonove. Stikal sem in iskal, kot stika in išče pastir za izgubljeno ovco.

Ko je pa šel moj nečak Jože Grdina v staro domovino, sem ga prosil, naj se tam splazi v zvonik in naj nabere glasove zvonov ter mi jih, naj bo že na katerikoli način, prinese v Ameriko, da bom lahko poslušal ono lepo starokrajsko pritrkavanje, in res, Jožetu se je to izborno posrečilo. Našel je plošče na katerih je resnično pritrkavanje in jih prinesel meni v največje veselje. Ker sem se pa bal, da bi se tistih par plošč prehitro ne obrabilo, sem jih dal nekaj ponarediti, da bom z njimi pre-

skrbljen. Tudi to se je izborno posrečilo, da prav nič ne zaostajajo za originali. Sedaj vem, da jih imam dovolj do moje smrti, ker sem že precej prileten.

Pregovor pa pravi, da kar clovek sam ljubi, želi, da tudi drugi privoščijo to veselje. Jaz sem že tak in si mislim da vas je med bralci Am. Slov. gotovo še precej, ki bi radi slišali starokrajsko pritrkavanje. Kdor bi torej rad poslušal domače pritrkavanje, naj se obrne do mene in radje volje bom postregel, samo da se po naših naselbinah zanese glas naših milih zvonov.

Baš sedaj v božičnih dneh, kako lepo se sliši slovesno pritrkavanje. Kako smo v tem času z veseljem bili v zvoniku. Četudi je burja brila skozi odprte line in je skoro roka primrznila k železnemu "zvenkelnu", so bila pa srca vroča in navdušenje veliko kot gora. Glas naših zvonov je odganjal tudi še tako hud mrav iz lin. — Na vse to me je spomnila sedaj še tista filmska slika, v kateri se vidijo tisti zvonovi, kako majestetično se majejo. No in sedaj sem slišal še glasove teh zvonov, pa sem si misli, da sem v resnici doma zopet pri ljubljenskih zvonovih. — Kako veselo je bilo na božični večer. Že ob tretji uri popoldne so zvonovi naznanjali da je zopet prišel rojstni dan božjega Sina. Zvonovi so praznik še povečali, ga naredili živahnjšega in pomenljivejšega.

Te plošče, ki so posnete ob zvonjenju naših domačih cerkva, nam bodo tukaj vzbujale lepe spomine na božič in še na druge lepe praznike. — S seboj smo prinesli lepe domače popevke, s katerimi se kratkočasimo; zakaj bi nam tudi domače zvonjenje ne razveseljevalo, zakaj bi naj pogrešali baš domačega zvonjenja, ki je tako tesno združeno z našim življenjem? Sedaj nam ne bo treba tega več pogrešati, tudi zvonjenje si lahko nabavimo.

Kdor bi želel o ploščah še kaj več vedeti, naj piše na 1053 E. 62nd St., Cleveland, O. na ime Anton Grdina

KAKO JE MED ROJAKI V PENNI.

Johnstown, Pa.

Z delom gre pri nas še vedno bolj slabo kot dobro. Eni delajo po dva do tri dni na teden, eni pa celo komaj po tri dni na "pedito". Ne grem nikamor, da bi izvedela kaj posebnih novic, pa saj jih skrbno objavlja vaš zastopnik g. M. Klučevšek. Njemu se moramo zahvaliti, da tako skrbno poroča novice iz naše naselbine. — Bila je pa oni dan pri meni žena, ki je žalostno izpovedala, da njen mož napravi komaj tri šhte na pedo. Enajst nas je v družini, je rekla; in božični prazniki se bližajo. Otroci me povprašujejo, kaj le neki bo sv. Miklavž prinesel, kajti letos bo lahko prišel, ko ni nič snega. — Kaj naj mati odgovori na taka vprašanja, če pa družinski oče nima pravega dela in ne zadostnega zaslužka? Saj bi tudi on, kot vsakdo drugi raje delal, kot pa postavil brez dela.

Zimo imamo dosedaj res u smiljeno in brez snega, da izgleda, kot da se nam že približuje pomlad, ne pa Božič. — Brala sem v božični številki Am. Slovenca pripovedko "Mrtni mejaš", pa mi je prišlo na misel nekaj še iz mojih otroških let, kar vam hočem tukaj povedati. — Stara sem bila nekako 10 ali 11 let in dobro se spominjam, ko pride nekega jutra sestrčina moje pokojne matere in pozdravi z dobro jutro, na kar so moja mati takoj odzdravili ter jo takoj vprašali: Kaj neki si tako zaskrbljena Neža? Ona je pa bila kar nekam zasopla da ni mogla takoj na dan z odgovorom. Moja mama jo je pogovarjala, naj pove, kaj je, kaj vidi in ji je bilo, da je silno iznenadena in kar ni mogla začeti. Neža Mešiček ji je bilo ime, pa začne pripovedovati moji mami, da se ji je sanjalo od sestre Ane Glogovšek, ki da je prišla k njej nazaj. — Ano Glogovšek so kake tri tedne poprej pokopali. — Pa jo je sestra Ana prosila, da naj vrne sosedo Terezijo Žibret in polič fižola in en polič bele moke, česar si je ona od nje izposodila, a ji ni vrnila. — En polič je približno toliko, kot tukaj rečemo kvort. Nekateri bi menili, da ni to nič, toda za to je morala ona v vicaš še trpeti. — Tako je tožila sestra Neža in jo prosila, naj ona vrne in da jo bo s tem rešila. — Tako je povedala Neža moji materi in dostavila, da je takoj vstala in na vse zgodaj šla k Žibretovi Rezi. — Takoj s početka je menila, da so to samo navadne sanje, ker so se poprej v življenju rade imele s sestro, toda ko je povpraševala Žibretovko, če ji je sestra res ostala dolžna polič fižola in polič moke, ji je Reza rekla, da kaj jo to sedaj izprašuje. Potem ji je Neža povedala, da se ji je sestra Ana prikazala v sanjah in jo prosila, da bi to vrnila, zato pa naj pove, če je res, da ji je ostala dolžna, ker ji hoče to vrniti. Pa je rekla sosedo Žibretova,

da naj napravi kot jo je volja. Nato ji je Neža rekla, da mora uzeti, ker je tako sestra prosila. — Po tem se ji je rajna sestra Ana še enkrat tako v sanjah prikazala in prosila Nežo, da bi dala za eno sv. mašo, potem da jo ne bo več nadlegovala. — Tako so potem moja mati nesli denar g. župniku za sv. mašo.

Daj nam ljubo Dete božje, da ne bi preveliko dolga imeli na svoji duši, ko bomo zapustili ta svet. — Vsem čitateljem želim prav vesele praznike, četudi bodo že minili, ko bo ta dopis zagledal beli dan, in srečno novo leto.

Naročnica

MATICU, NEKDANJEMU VEČNEMU POPOTNIKU!

Gilbert, Minn.

Že moja stara mati so me učili večkrat, da so na svetu nekateri ljudje taki, da se jim nikoli ne dokaže, da je črno, kar je črno in da je belo, kar je belo. Tako dobimo še tudi med nami mnogo ljudi in med temi tvori posebno izjemo Matic P., kateri se čestokrat trka, da je pravi katoličan. In če se ne motim je menda tudi član naše katoliške Jednote. Potem takem bi res človek verjel, da je to kar je že večkrat trdil. Toda ko večkrat vidim njegove dopise zlasti v "chicaški" "Prosveti" sem pa po pravici povedano v "Nutshell" glede tega. Kajti pamet me uči, da katoliški človek k takemu časopisu, ki se z vere norčuje ne spada. Pa še to le me nagiba močno k dvomu, da bi verjela M. P. trditvam o vzornosti njegovega prepričanja, ker ga je menda še sram zapisati božične praznike. Na mesto, da bi bil na koncu dopisa te dni voščil vesele božične praznike, pa je zapisal "sezonske"! Ali za M. P. niso božični prazniki več "božični" so mu le "sezonski"? Naj M. P. to enkrat meni pojasni!

Če bi jaz imela sina, ki bi raje hodil k sosedu, ki bi bila meni nasprotna piskat na njeno piščalko, kakor pa na moje, vem, kako bi ga jaz ljubila. Ali pa mislijo tisti, ki se bahajo da so našega prepričanja, da je to le po, da je vzgledno, ko se potikajo po protiverskem listu? Po mojem mnenju bi moralo biti take sram!

Naročnica iz Gilberta.

ZANIMIVOSTI S POTOVANJA PO ZAPADU (Piše Mary Hegler) Pueblo, Colo. (Dalje)

Ulice so pa tako ozke, da se ni bati da bi se kara prevrnila. Ubogi ljudje, sem si mislila, ki v takih hribih žive. Pa sem kmalu videla, da žive v večji zadovoljnosti kot mi v ravnini. Precej časa smo se vozili skozi mesto, pa je šlo vedno navzgor, česar si ni nikakor nisem mogla raztolmačiti, zakaj so dali temu mestu ime Bingham, ko bi mu pa bolj pristojalo "Orlovo gnezdo". Tedaj pa reče Mrs. Kostele, da tukaj nekeje stanuje Mrs. Kašček. In res, že smo jo zagledali gori nad nami, ko je ravno pometala pred hišo.

Stopila je v hišo in rekla nečaku, da se nekdo pelje in da

gledajo gori proti njih hiši. V tem smo pa mi že trkali na vrata. S Kastelevimi so se takoj pozdravili, ker pridejo večkrat skupaj, mene je pa Mrs. Kašček precej časa gledala, če sem prava ali ne. Nazadnje pa vseeno reče, da se ji zdi da sem iz Pueblo, menda Mrs. Hegler, na kar sem ji potrdila, da sem res ta. Veselo smo si stisnili roke, ker se nisve videle že več let in vse si imele veliko povedati. Jennie je brž poslala svojega nečaka da je šel natočit najboljše kaplice. Menim, da je bila prav od zida, ker je bila zelo dobra. — Povem vam dragi znanici, da je Johana še vedno tista zgovorna in vesela Johana kot je bila pred leti. Mr. Kašček se pa ni počutil dobro ta dan, pa sta nam vseeno obljubila, da me prideta drugi dan obiskat na Midvalle, predno odpotujemo nazaj v Pueblo.

Ker sta Kasteleva morala iti delat ob treh popoldne, zato smo morali kar hitro se posloviti v nadi, da se prihodnji dan zopet vidimo. Doma nas je že zopet čakalo okusno kosilo, s katerim se je Olga zopet dobro postavila. Lepo Olga od tebe, da se tako zanimaš za kuho. — Mr. Kastele in sin sta šla delat medve z Mrs. Kastele pa na obisk k Mrs. Frances Janežič, ki je bila pred 80 leti moja sosedka in je sestra živeče Mrs. Louis Anžič. Tudi medve vse bile vesele, ko sve so po tolikem času zopet vidile. Mrs. Janežič je že delj časa vdova, ima pa zelo pridne otroke, ki ji radi pomagajo, da laglje prenaša križe in težave vdovskega stanu. Hvala ji lepa za postrežbo in pa za darilo, ki mi ga je drugi dan prinesla njena hčerka. Franca, kaj takega se nisem nadejala. — Potem so naju poldieali k Petru Blatnicku, kjer je bila zbrana že kar cela vesela družba. Iz Tooele, Utah, je prišla Mrs. Simonič in njena hčerka Mrs. Cvar, in Mrs. Elitz ter Mrs. Savoren, in katerim vse se še medve z Mrs. Kastele pridružile. Tukaj je zopet Mrs. Elitz take pripovedovala, da sem mislila, da bomo vse popokale od smeha. Nikdar ne bom tega pozabila. — Vsi smo pričakovali še Johane in njenega moža, pa jih le nisimo mogli pričakati. Nato se je družba začela odpravljati domov, kajti Mrs. Simonič je imela skoro sto milj dolgo pot do doma in to ponoči. Poslovili smo se in si želeli vse najboljše. — Zelo zgovorna žena. Ponejze sem se sešla z njeno hčerjo v Grand Junction, Mrs. Trojar, ki je tudi tako zgovorna. — Vsi so se razšli, samo domači smo še ostali. Kmalu je nekdo potkal na vrata in vsi hratku smo izrekli, da sta to Mr. in Mrs. Kašček. Komaj so se vrata odprla, smo videli, da sta bila zares dva. Takoj sem se oglasila in rekla Mrs. Kašček, da sem že mislila, da bo prelomila besedo in da je ne bo, pa vidim, da sem se v svojih mislih zmotila. — Zopet je zavladalo razpoloženje, posebno še, ko so zavzneli kocarzi v katerih se je lesketala kapljica onega od zida, katerega sta pripeljala s seboj Mr. in (Dalje na 3. strani)

"TARZAN IN PREPOVEDANO MESTO"

(18)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

Ko je stari Gregory videl na svoje vprašanje to potrdilo, se je ginitivo praseče obrnil v Tarzana: "Ti prav gotovo veš kje smo in v kateri smeri leži Bonga." Tudi Tarzan ni mogel nič določenega povedati in je potrdil, da ne ve. To je starega moža potrla, da je obsedel na nekem hlodu.

"Izgubljeni!" je tiho potohlil: "Nikoli ne bomo videli Bonge." "Vendar bomo nadaljevali pot," reče Tarzan; morda dobimo pravo smer. — Magri, kot Thomovi ogleduhinji, je bilo to všeč. To si je že poprej želela, da bi prišla vmes kaka ovira. Neopazena je stopila od družbe v goste grmovje.

Ko je bila Magra sama, se je skrbno ozrla okoli, če bi jo kdo ne opazoval. Komaj se je prepričala da je sama, je vzele iz nedrja skrbno skrito polopapirja, na kateri je bila prerisana pot v mesto Athair. Kmalu se je spoznala kje je, kajti je že enkrat poprej bila tukaj.

Zopet je skrbno pripravila načrte in stopila k ostalim, ki so bili precej vznemirjeni. Tukaj je hotela svojo volunskno službo dobro izkoristiti in jih je nalašč napeljala na napačno pot, zatrjujoč, da je to prava pot v Bongo. V resnici jih je pa vodila v napačno smer, v divje zaraščeno džunglo.

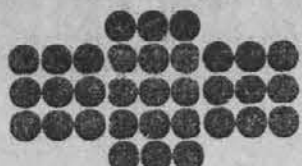
POZOR! Počel na številke poleg naslova in imena. Ako ti je naravnost potekla, obnevi jo in pomagaj listu!

Píše Mary Blai

Chicago, Illinois

Tovarna novega človeka

POSLOVENIL LEOPOLD STANEK

"Danes pride k meni moja nova asistentka," je rekel Vitalij Vladimirovič pri kosilu. "Pomagala mi bo beležiti moja predavanja."

"Zadnjič sem bila pri Tamari; tako nesrečna je!" je pripomnila Ana Ivanovna, ne da bi se mogla zdržati.

Vitalij Vladimirovič ni odgovoril, toda v njegovem obrazu je nekaj vztrepetal. Čustvo globoke bridkosti je prevzelo Ano Ivanovno, čutila se je užaljeno namesto Tamare.

"Tamara te je ljubila bolj, kot zaslužiš!" je rekla ostro.

Profesor zopet ni odgovoril; počasi je pojedel pečenko in nato molče odšel v svoj kabinet.

Čez eno uro je prišla nova asistentka. Ana Ivanovna je odprla vrata in na prvi pogled, s katerim je ošinila vstopivo, je vedela vse.

Novi asistentki je bilo približno devetnajst let; imela je simpatičen, vder obraz, čudovito blesteče zobe v smehlajočih se ustih. Obležena je bila v belo angleško bluzo z zeleno ovratnico, ki je prav posebno dobro pristajala njenim zelenkastim očem. Krepko kot kak možak je stisnila Ani Ivanovni roko in vprašala z zvonkim altom:

"Kako je kaj?"

"Hvala, čisto dobro!" je odgovorila Ana Ivanovna v zadregi zaradi globokega glasu in krepkega rokovanja.

Ninel (Narobe: Lenin!) — tako je bilo ime študentki — je vzela iz svoje torbice ogledalo in velik, debel kos rdečila, pobarvala si je usta, napudrala obraz, nato skoraj zaničljivo pogledala Ano Ivanovno ter jo vprašala:

"Tako blede? Gotovo ste imeli neprijetnega posla z zdravniki?"

"Tega ne delam!" je Ana Ivanovna razdraženo odvrnila; čutila je, da je že v tej minuti zasovražila to čedno, čvrsto in veselo Ninel.

"Oh, to je vendar samo predsodek!" je ta odvrnila. "Treba je le vedeti, na koga naj se človek obrne. Na kliniko seveda zaradi tega ne smete, tam vam vse pokvari. Poznam dobrega zdravnika, štirikrat mi je že pomagal in vselej se je sijajno izteklo!"

"Pa vam ni bilo nikoli žal za otroke?"

"Kako bi mi bilo žal za nekaj, česar sploh nisem videla?"

"In vaš mož se temu ni nič upiral?"

"Kateri? Imela sem tri in vsi trije so bili od srca veseli, da sem na take stvari gledala z modernimi očmi. Kaj naj bi začela s štirimi otroki? Tako pa sem popolnoma prosta!"

"Ali sedaj niste poročeni?" je vprašala Ana Ivanovna in njen strah za družinsko življenje, ki jo je toliko stalo, je vedno bolj naraščal.

"Trikrat sem bila poročena, toda sedaj sem ločena. Še z nobenim nisem doslej soglašala v značaju. Sploh pa me družinsko življenje ne mikla. Sodelovanje v javnem življenju me bolj zanima."

Tedaj so se odprla vrata in prikazal se je profesor. Po lahni rdečici, ki je zalila njegov obraz ob pogledu na Ninel, po pristranem rokovanju, s katerim jo je poz-

dravil, in kretnji, s katero jo je povabil v svoj kabinet, je Ana Ivanovna takoj izprevidela, da je izgubljena; vedela je, da Ninel ne bo storila tako kot Tamara, temveč bo brez pomisleka vzela vse, kar bo našla na svoji poti in brez zadržka pohodila, kar se je po postavilo po robu.

Ana Ivanovna se ni mogla premagati; postavila se je k vratom, da bi prisluškovala vsemu, kar bi se dogajalo v kabinetu. To je večkrat delala, če je bil kdo pri njem, kajti tako se je tresla za svojo srečo in tako je trpela zaradi ljubosumnosti, da bi ji bilo čisto nemogoče mirno sedeti v obednici in karkoli delati, dokler se je morebiti tam odločala njena usoda.

Strogo je naročila svojim otrokom, naj ne razgrajajo, si sezuza čevlje, se po prstih, ki so gledali iz prelunjanih nogavic, spazila k vratom in pritisnila uho na ključavnico.

"Kako le morete živeti s tako malomeščanko?" je slišala, kako je vprašala Ninel. "Zanemarjena, grda je in govori menda le o otrocih!"

"Zelo dobro srce ima" je odgovoril profesor v zadregi, "zelo rada me ima in poleg tega mi je med vojno rešila življenje, ko sem ležal v bolnišnici."

"Tako, in iz gole hvaležnosti se odrekate... Boste že oprostili — a ne morem si predstavljati, da jo morete ljubiti tako, kakor možiki ljubi žensko!"

"Strašno surovi ste, Ninel!"

"Nisem surova, govorim samo, kar mislim. Dandanes morete na srečo sploh o vsem govoriti. Hvala Ljenu, da smo se otresli teh malomeščanskih predsodkov, ki niso dovoljevali imenovati stvari z njihovim pravim imenom."

"Ninel, ne govoriva o tem, delajva raje. Ali ste prinesli s seboj urnik naše fakultete?"

Tukaj, prosim! Prav nič nisem proti temu, da delava! Seveda, ne morem si kaj, da se vam ne bi smejala! Mnogo hrabrejše ste videti, kot ste v resnici. Kakor noj ste, ki skriva glavo v svojem perju! Mož, ki si ne zna urediti svojega življenja, je šlapa!"

"Ali hočete morda s tem reči, da sem šlapa?"

"Sploh ničesar nočem reči in nisem ničesar rekla. Delajva raje!"

Tedaj se je iz jedilnice zaslišal peklenški krik in Ana Ivanovna je hitro zbežala, da bi pomirila otroke. Ko je potem tako sedela z najmanjšim v naročju, da bi ga uspavala, je srepo zrla v daljo in napeto premišljevala o tem, kaj naj stori, če se njen mož loči od nje. Kajti, da bo končno le podlegel navalu ljubke Ninel, o tem se da ni več dvomila.

33

Čas poroda se je vedno bolj blizal in Tanjine skrbi so rasle iz dneva v dan. Predvsem je bila to borba z možem. Ne le, da ji v tem času ni niti najmanj priznašal — nasprotno, skoraj namenoma je delal vse, kar bi moglo otroku škodovati. (Dalje prih.)

Najnoveše vesti najdete v dnevniku "Am. Slovincu"!

S.P.D. sv. Mohorja

Jstanovljena 31. decembra, 1921. Inkorporirana 12. oktobra, 1923.
SEDEŽ: CHICAGO, ILLINOIS.

Odbor za leto 1938:

Predsednik: Jos. Zicherl, 2001 W. 19th Street
Podpredsednik: John Mlakar, 1925 W. 22nd Place.
Tajnik: Jos. J. Kobal, 2113 W. 23rd Street
Blagajnik: Jos. Oblak, Jr., 2313 So. Winchester Ave.
Zapisnikar: Karolina Pichman, 2326 So. Wolcott Avenue
Duhovni vodja: Rev. Alexander Urkan, OFM.
Nadzorniki: John Densa, 2730 Arthington Ave. — Theresa Chernich, 2024 W. Coulter St. — Frank Dolenc, 2015 W. Coulter St.
Porotniki: Peter Coff, 1830 W. Cermak Road. — Math Hajdinjak, 2017 W. 21st Place — Louis Duller, 2241 So. Wolcott Ave.
Družbeni zdravnik: Dr. Jos. E. Ursich, 2000 W. Cermak Rd.
Vratar: Charles Medic, 1844 W. 22nd Place.

Uradno Glasilo: "Amerikanski Slovinc".

Družba zboraže vsako prvo nedeljo ob 1:30 popoldne v cerkveni dvorani sv. Stefana, na 22nd Place in Lincoln ulici.

Družba sprejema v svojo sredo moške in ženske od 6. do 45. leta starosti. Pristop v Družbo je samo en dolar. Družba plačuje \$7.00 na teden bolniške podpore, za kar se plačuje po \$1.00 na mesec mesečnine, in nič v slučaju, ako član umrje. To je izvanredna ugodnost za vsakega Slovence v Chicagu. Rojaki, pristopajte v to domačo družbo!

Za vsa pojasnila glede Družbe in njenega poslovanja se obrnite na družbenega tajnika ali pa predsednika.

IZ URADA SLOVENSKE PODP. DR. SV. MOHORJA CHICAGO, ILL.

Nasha prihodnja redna mesečna seja se bo vršila v nedeljo dne 1. januarja točno ob dveh popoldan, v cerkveni dvorani sv. Stefana. Vabljeni ste, da se gotovo vdeležite v velikem številu.

Ko se leto bliža h koncu, je navada med Amerikanci, da naredijo razne sklepe in načrte za Novo leto. Zdi se mi zelo umestno, da priporočam, da tudi vsi mi člani Družbe Sv. Mohorja naredimo take sklepe in načrte, ki bi koristile nam vsem. Nekaj teh sklepov dam tukaj v premislek, in sicer:

1. Redno se vdeleževati mesečnih sej.
2. Redno plačevati svoj asament brez posebnih opominov tajnika.
3. Pridobiti vsaj enega novega člana za Družbo v letu 1939.

4. Obiskavati bolnike, kadar je kateri poslan.

5. Sodelovati v vseh ozirih za korist naše Družbe.

Ako se bi vsi teh sklepov držali, potem bi bil nam vspeh pri Družbi za prihodnje leto zagotovljen.

Na zadnji seji je bil voljen odbor za leto 1939. Novi odborniki so: John Mlakar, podpredsednik; Peter Coff, porotnik. Drugi so bili vsi stari ponovno izvoljeni. Njih imena lahko vidite v našem oglasu. H koncu želim vsem članom naše Družbe srečno, zdravo in blagoslovljeno Novo leto.

Z sobratiskim pozdravom,

JOS. J. KOBAL, tajnik.

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGO

Louis J. Zefran

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN!

— Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmerne.

ŠPIRITIZEM!

OKULTIZEM!

HIPNOTIZEM!

Mnogi so in med temi morda vi, ki še nikoli niste slišali pojasnila o temu. —

NOVI SVET

začne prinašati v januarski številki in potem dalj časa razpravo o "ŠPIRITIZMU", "OKULTIZMU" in "HIPNOTIZMU" izpod peresa DR. JOSIPA ŠIMENCA iz Ljubljane, ki že nad 20 let proučuje te nauke.

Naročite si takoj mesečnik "Novi Svet", ki stane za Ameriko letno \$2.00; za inozemstvo pa \$3.00 in obogatite svoje znanje o gori omenjenih predmetih.

Zelo važne članke

bota objavljala v "Novem Svetu" skozi celo leto 1939. slovenska zdravnik:

DR. R. P. ZALETEL, zdravnik in kirurg, o splošnih in drugih raznih bolezni.

DR. JAMES W. MALLY, zobozdravnik, pa o zobozdravstvu. Zanimive črtice in razni poučni članki bodo v vsaki številki.

Naročite si "Novi Svet" sami in opozorite nanj tudi svoje prijatelje in znance!

Naročnino sprejema:

NOVI SVET

1849 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

Naročnino za "Novi Svet" sprejemajo tudi vsi zastopniki (ce) Amer. Slovence, ki so obenem zastopniki (ce) tega lista.

Pisano polje

J. M. Trunk

Iveri

Zadeve v Španiji še dolgo ne bodo razčiščene, če bodo sploh kdaj. Nacionalistična Španija pride navskriž z avtonomnim stremljenjem in simpatije se obračajo na to ali na drugo stran. Baski so za avtonomijo, toraj za neko neodvisnost, in če je Franco za zedinjeno Španijo, je že radi tega — fašist.

Prepir je našel odmev tudi v Argentini, kakor z nekim veseljem poroča "Naprej", ker so tam protestirali zoper neki "generalni pas" Mariji Lujanski katoliški Baski in radijski pridigar Andrea. Baski so politični nasprotniki nacionalistične Španije in kadar jih politika pritiska, gre vse na račun — katoličanstva, fašist Franco, pravijo, preganja katoliško vero. Tudi socialna vprašanja se obdelavajo le iz tega stališča, in ker Madrid baje hoče rešiti socialne zadeve, da se bo vsak lahko s parom vozil, in je Franco zoper Madrid, je Franco — fašist in je zoper — poštene, in katoličani, če hočejo biti "poštene", ne morejo biti za Franca. Interes prihaja navskriž z interesom, in po interesu se vse presoja. Čudno je pri tem, da vsaj katoliški Baski in še drugi "katoličani" požrejo vse, kar je Madrid počel, kaj zoper res pristno, ne politično katoličanstvo, in bo še počel, ako zmaga.

Prav iz tega stališča se mora presojeti tudi sodba, katero je zapisala francoska katoliška pisateljica Klara Candiani, kakor enako z veseljem poroča "Naprej". Vsak propagandist ima velike oči za napake, ki potrjujejo njegovo propagando, pa zatisne oči pri napakah njegove propagandistične robe.

Za delavstvo so, tako trdijo komunisti. Bo med njimi nekaj idealistov z najboljšimi nameni. Ampak vsaj hudo so neki komunisti tudi za lasten žep.

Holandec je bil med prostovoljci v Madridu, pa poroča, da so komunistični poveljiki, in le komunisti so bili poveljiki, skrbeli pred vsem za se. Pri tem in onem so našli do 10 tisoč peset, prostovoljci prostaki so pa skozil prste gledali.

V Rusiji so dobro plačani le tisti, kateri so pri vladnih koristih, in to so le najčistejši komunisti, drugih ne pustijo h koristem, in le ti imajo besedo, da je v Rusiji vse sijajno, ker je pač

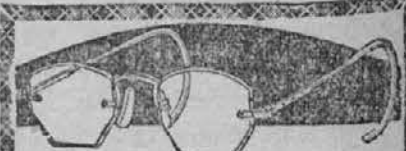
sijajno pri njih.

Gibanje CIO pri nas ni komunistično, na sebi vrlo dobro gibanje je, ampak komunisti so se znali poriniti na vodilna mesta, in pred vsem so se porinili na mesta, ki so dobro plačana, Morda so res za delavske interese, ampak lastni žepi so jim hudo pri srehi.

Pravijo, da v Rusiji vlada Stalin. Drugi zopet trdijo, da vlada tajna policija, OGPU, in vrlo naivni hočejo dopovedati in bodo sami verjeli, da vlada demokracija. celo najčistejša demokracija. Kdo toraj vlada? Lahko se trdi, da v Rusiji ne vlada slovanski Rus. Stalin je Georgijec. Natančno ne vem, kdo je bil Henri Jagoda, prejšnji načelnik OGPU, in kdo je Ježov, dosednji načelnik, ki je dal Jagoda ustreliti kot sovražnika Sovjetov. Ježov je odstopil od načelstva, pa še ostal kot komisar. Na njegovo mesto je bil imenovan za načelnika vsemogočne tajne policije Lavrenti Pavlovič Berea, in ta je zopet iz — Georgije, Stalinov rojak. Kdo vlada? Vsaj pristen Rus ne vlada Rusom, dasi v Rusiji niso morda le slovanski Rusi.

Kakor poročajo iz Beograda, je razen na Hrvaškem in v Dalmaciji zmagala vladna stranka. Skoroda bi bil želez, da bi bila zmagala opozicija, ako bi bila, kakor je zadrževala, poravnala notranje spore. Tako se ti spori utegnejo nadaljevati brez konca in kraja. Opozicija rešila spore? Tik pred volitvami je dr. Maček izjavil da bi morali biti dve državi, hrvaška in srbska. Kam so izginili že pred volitvami Slovenci? Vsaj tako spor nikoli ne bo rešen.

Oglasi v "Am. Slovincu" imajo vedno uspeh!

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

Dve novejši knjigi

"DOLENJSKA" je ime novi knjigi, ki je izšla v lepi okusni obliki. Vsebuje 244 strani in ima zadaj še mali zemljevid dolenske pokrajine. Knjiga opisuje dolenske kraje, njih lege, poda zemljepisno sliko dolenskih krajev, itd. Podaja statistike o razvoju dolenskih krajev, mest in trgov. Prinaša več lepih pokrajinskih slik. Knjiga je zelo informativna in stane s poštnino vred 85 centov

"NOVO MESTO" je ime zanimivemu romanu, ki ga je spisal g. Miran Jarc. Knjiga vsebuje 183 strani in je lepo trdo vezana v platno. Roman začne v dobi leta 1914. ko je zadajala strašna svetovna vojna. Takrat, kakor pravi pisatelj sam, ko sonca ni bilo več, ko je smeh zamrl in je vse prišakovalo nekaj strašnega... Roman pripoveduje, kako je teklo življenje med novomeškimi dijaki. Zelo zanimiv roman, ki pokaže kako nekatere duše iščejo resnice, jo naposled najdejo in so veseli. Knjiga stane s poštnino \$1.25c.

Naročila za obe knjigi sprejema Knjigarna Amerikanski Slovinc, 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Pratike

Našim čitateljem sporočamo, da smo prejeli zalogo

Pratik za leto 1939,

in sicer obe vrsti

Blaznikovo

kakor tudi Družinsko

Obe vrsti ste zelo zanimivi in ju krasi številno lepih slik. Naročite si jih takoj, dokler ne poide zaloga. Vsak komad stane s poštnino vred

25 centov

Naročajo se od: KNJIGARNA AMER. SLOVENEK 1849 West Cermak Road, CHICAGO, ILL.

PO DELU IN TRUDU STE POTREBNI ZABAVE

ZAPOMNITE SI SLEDEČE ŠTIRI TOČKE:

1. Podpisani vodim že več let dobro urejeno gostilno, — Točim vedno sveže pivo, vse vrste vina, žganja in likerje.
2. Za poletno sezono imam krasen vrt suncal, kjer se lahko odpočijete v hladni senci, ali pa ob hladnih večerih.
3. Na vrtu imam prostor za balinjanje, kjer človek najde mnogo zabave ob prostem času.
4. V moji gostilni dobite vedno domači lunč (prigrizek).

Se priporočam vsem!

Martin Ivanšek

(SLOVENSKA GOSTILNA)

Telefon Canal 9713

1759 West Cermak Rd., Chicago, Illinois